Minister
Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.050.80.2025.2.DT
4009615.16242118.13088778
Warszawa, 22-10-2025

Dotyczy: udzielenia odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Pana Zdzisława Pupy i grupy senatorów (znak: BPS/043-42-1048/25)

Temat: obecności dzikich zwierząt blisko zabudowań i problemu skutecznych metod odstraszania zwierząt

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP
Kancelaria Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

poniżej przedstawiam odpowiedź na oświadczenie senatorskie Pana Zdzisława Pupy i grupy senatorów dotyczące obecności dzikich zwierząt blisko zabudowań i problemu skutecznych metod odstraszania zwierząt.

1. **Czy rząd planuje nowelizację ustawy o ochronie praw zwierząt, która umożliwiłaby rozszerzenie uprawnień do stosowania amunicji niepenetracyjnej wobec niedźwiedzi i żubrów?**

W dniu 19 września 2025 r. do sejmu wpłynął poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt regulujący przedmiotową kwestię (dodane ust. 3-5 w art. 6 ustawy). Projekt dostępny jest pod adresem:
https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/druk.xsp?nr=1765

2. **Jakie alternatywne środki odstraszania, skuteczniejsze od obecnie stosowanych, są rozważane w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi?**
3. **Czy w związku z rosnącą liczebnością populacji niedźwiedzi i żubrów przewiduje się przygotowanie ogólnopolskiego programu monitorowania i reagowania na zagrożenia ze strony tych gatunków? Czy są planowane działania w zakresie opracowania i wdrożenia programu zarządzania populacjami zwierząt prawnie chronionych?**
4. **Jakie działania edukacyjne i profilaktyczne planuje się podjąć, aby zwiększyć świadomość mieszkańców oraz turystów w zakresie zachowania bezpieczeństwa w kontaktach z dzikimi zwierzętami?**
5. **Jakie konkretne działania planuje się podjąć w obszarze gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie ograniczenia niedźwiedziom dostępu do pokarmu pochodzenia antropogenicznego? Czy planuje się finansowo wesprzeć lokalne samorządy w zakupie kontenerów niedźwiedzioodpornych i ogrodzeń elektrycznych?**

Odnosząc się do podniesionych powyżej kwestii informuję, że planowana jest realizacja projektu „Ochrona niedźwiedzia brunatnego poprzez minimalizowanie sytuacji

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

konfliktowych z jego udziałem na terenie województwa podkarpackiego i małopolskiego". Projekt został już zakwalifikowany przez instytucję zarządzającą do programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027. Projekt realizowany będzie przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie (we współpracy z lokalnymi jednostkami Państwowego Gospodarstwa leśnego Lasy Państwowe oraz właściwymi miejscowo jednostkami samorządu) do końca 2029 r.

Projekt ten zakłada kompleksowe działania zmierzające do zmniejszenia konfliktów na linii człowiek–niedźwiedź, co w konsekwencji przyczyni się do skuteczniejszej ochrony gatunku poprzez zwiększenie akceptacji społecznej dla obecności niedźwiedzia w sąsiedztwie terenów zamieszkanych przez ludzi (współistnienie w środowisku przyrodniczym) oraz zahamowania procesu habituacji i warunkowania pokarmowego niedźwiedzi.

Działania będą realizowane w czterech głównych obszarach:

1. Prewencja – poprzez poprawę bazy żerowej w naturalnych siedliskach niedźwiedzi (nasadzenia) oraz działania mające na celu zmniejszenie dostępności resztek żywności pozostawianych przez ludzi (zabezpieczenie odpadów). Jednym z komponentów będzie zakup wzmiankowanych w pytaniu Pana Senatora kontenerów antyniedźwiedziowych, które zostaną przekazane lokalnym gminom w formie wsparcia infrastrukturalnego, mającego na celu lepsze zabezpieczenie odpadów.
2. Edukacja – skierowana do mieszkańców i turystów, realizowana m.in. poprzez tablice i spotkania edukacyjne, mająca na celu podniesienie świadomości i zmniejszenie ryzyka konfliktów, w tym edukacja w zakresie ograniczenia dostępności resztek żywności pozostawianych przez ludzi. Dodatkowym elementem działań będzie wymiana doświadczeń między gminami i wsparcie merytoryczne dla gmin, w zakresie optymalizacji systemów gospodarowania odpadami w kontekście ograniczenia konfliktów z niedźwiedziami.
3. Zarządzanie adaptacyjne konfliktem – stworzenie platformy koordynującej działania różnych podmiotów oraz wymianę informacji i dobrych praktyk.
4. Reagowanie interwencyjne – działania związane z powołaniem oraz funkcjonowaniem specjalistycznej grupy odpowiedzialnej za szybkie i skuteczne interwencje w sytuacjach konfliktowych. Głównym aspektem będzie monitorowanie osobników, płoszenie, odłów, sedacja na czas zaobrożowania i pobrania prób oraz ewentualne przemieszczenie w celu wypuszczenia. Zastrzec w tym miejscu należy, że w ramach zadania nie będą stosowane metody letalne, nie będą również wykonywane żadne zabiegi i działania z tym związane.

W zakresie działań na rzecz ograniczenia konfliktów na linii człowiek-żubr, wskazać należy że w połowie tego roku, w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska powołany został zespół do spraw utworzenia rekomendacji w zakresie ochrony i zarządzania żubrem (*Bison bonasus*)[1.]. Celem Zespołu jest ocena aktualnej sytuacji, diagnoza problemów i przygotowanie rekomendacji, zawierających informacje m.in. o kierunkach prowadzenia

[1] Zarządzenie Generalnego Dyrektora Ochrony z dnia 30 maja 2025 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw utworzenia rekomendacji w zakresie ochrony i zarządzania żubrem *(Bison bonasus)* (Dz.Urz.GDOŚ z 2025 r. poz. 10)

dzikiej populacji żubrów w dotychczasowych stadach, tworzeniu nowych stad i sposobie zarządzania nimi oraz niwelacji konfliktów na linii człowiek – żubr.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożała
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, KPRM